

ДО Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 44-ТО НАРОДНО СЪРАНИЕ

ДО Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ КЪМ 44-ТО НС

ДО Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО КЪМ 44-ТО НС

ДО Г-Н проф. ОГНЯН ГЕРДЖИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
КЪМ 44-ТО НС

ДО Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: Законопроект на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2019 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

На основание на чл.18 от Закона за нормативните актове като гражданин на Република България, изразявам следното становище по Проекта на Закон за бюджета на НЗОК за 2019 г., внесен от Министерски съвет.

Искам да изразя своята абсолютна неудоволетвореност от липсата на законосъобразност на този Закон за бюджета на НЗОК. Чрез него се цели да се въведат реформи „ облечени” в преходните и заключителни разпоредби, които ще доведат до пълна дестабилизация на здравеопазването в България и ще създадат предпоставки за злоупотреби с права и корупция. През Проектозакона за бюджета на НЗОК за 2019 г. се залагат съществени промени в над 16 основни устройствени закона сред които: Закона за здравето, Закона за здравното осигуряване, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, Закона за лечебните заведения, Закона за съсловните организации на лекарите и лекарите по дентална медицина, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и други. Тази подход за промяна на фундаментални законови актове, имащи отношение към цялосната правна регламентация на здравния сектор, през Закона за бюджета на НЗОК противоречи на действащата нормативна уредба в страната и основни Конституционни норми, според които при изготвяне на нов нормативен акт

се предвижда извършване на предварителна оценка от въздействието на нормативния акт и обществени консултации и обсъждане с граждани и юридически лица, поне 30 дни преди внасянето му. Такива обществени консултации не са проведени по никой от предложените за изменение 16 закона. Освен това заложените промени в 16те ,основни за здравеопазването закона се инициират от орган, който няма законоинициативна и законодателна власт. Законът за бюджета на НЗОК е нормативен акт, който урежда единствено прилагането на Закона за здравното осигуряване и е незаконно и неприемливо с него да се изменят други устройствени закони в здравеопазването, които нямат пряка връзка с бюджета на НЗОК за 2019г. и не са свързани с изпълнението му.

От промените, които се предвиждат, ще бъдат засегнати най-много пациентите и начинът, по който ще се извършва тяхното лечение, всички лечебни заведения на територията на цялата страната и основно ще се промени структурата на здравната система в България. Радикални промени, чиито ефект от въздействие не е изследван и няма изразени мотиви в проекта, от които да става ясно как това ще спомогне за преодоляване на проблемите в здравеопазването.

В частта му за набирането и разходването на паричните средства, Закона за бюджета на НЗОК за 2019 г няма почти никакви промени и повтаря структурата и финансовата рамка на бюджетите от последното десетилетие, отново има голяма диспропорция в разходваните средства като превес отново имат разходите за болнична помощ и за лекарства. Недостатъчни са средствата за извънболнична медицинска помощ, която не се стимулира и подпомага.

Пациентите ще бъдат много засегнати от предложения нов начин на лечение на принципа на най-разходноефективното лекарство. Чрез него лекарите се задължават да изписват най-евтиното лекарство, което може да се приложи за ефективно лечението на дадено заболяване. Това е изключително обезпокоително и на практика ограничава правото на гражданите за индивидуално лечение, съобразено с тяхното състояние. По този начин се отнема правото на българския лекар да лекува според възможностите на медицината и опита си и се задължава да лекува според цената на лекарството, без да се отчита спецификата при протичане на заболяването, придружаващите заболявания индивидуалните особености на организма при всеки пациент.

Достъпът на пациентите до лечение силно се влошава, чрез забраните за сключване на договор с нови лечебни заведения .Чрез предлаганата мярка „един лекар-един договор”,се затрудняват малките общински болници, а задържането на специалистите в малките населени места е съществен проблем, който не трябва да се задълбочава. Отново продължава да се лимитира всяка една дейност на лекарите, което ограничава достъпа на неговите пациенти и ограничава правото им на избор къде да се лекуват.

Абсолютно необосновано е въвеждането на изискването за пререгистрация на всички вече съществуващи и регистрирани лечебни заведения в цялата страна, което засяга десетки хиляди практики. Липсата на изразени мотиви в законопроекта, буди съмнения защо всяка отделна практика трябва да се затруднява с необходимостта да се регистрира наново , когато тя е регистрирана и законна.

Предвижда се закриване на Фонда за лечение на деца, Комисията за лечение в чужбина, Изпълнителната агенция по трансплантации и Изпълнителната агенция „ Медицински одит”, върху които до момента се осъществяваше граждански контрол , като в проектозакона не става ясно как закриването на тези агенции ще помогне за решаването на проблемите в сферата.

Предвижда се създаването на нов орган с мегаправомощия- Агенция за медицински надзор, в която ще се слоят всички тези структури, в която се предвижда да се изпълняват функциите на тези агенции, функции от компетенцията и структурата на регионалните здравни инспекции и други. Предвижда се този орган да се занимава освен с контролни функции и с регистрацията и лицензирането на лечебни заведения. Концентрацията на толкова много функции и правомощия в един единствен орган, върху който гражданите не могат да осъществяват никакъв контрол, крие сериозни рискове от злоупотреба със служебно положение, превишаване на административни правомощия и възникване на корупционни схеми. Агенцията по медицински надзор ще отговаря и за финансовия надзор в лечебните заведения, което е абсолютна централизация на правомощията за един орган и е недопустимо за една децентрализирана пазарна икономика каквато е България. В страната има действаща институция -НАПкоято извършва финансов контрол на всички физически и юридически лица, каквито са и лечебните заведения .

Предвижда се и предварително изпълнение на административните актове наложени на лечебните заведения , независимо дали са в процес на обжалване, което на практика лишава лечебните заведения и физическите лица от възможност за съдебна защита, а администрацията се освобождава от съдебен контрол, което противоречи на правните норми в страната.

Приемането на подобен закон нарушава Конституцията и правните норми в страната като създава усещане за непрозрачно законодателство. Голяма част от заложените в него промени са необосновани, само биха задълбочили проблемите в сектора. Предложенията за подобна централизация на властта и функциите в един орган, който да осъществява регистрация , професионален, устройствен и финансов контрол над лечебните заведения противоречи на принципите на децентрализирана свободна пазарна икономика на страната и Европейския съюз.

Въз основа на това становище изказвам предложение текстовете в преходните и заключителните разпоредби на Закона за бюджета на НЗОК за 2019 г, в частта им , която има отношение по промяната на ключови закони в здравеопазването, изцяло да отпаднат и промяната в законите да се извърши по установения с правните норми ред .

С уважение,

Десислава Емилова Годорова

(Гражданин на Република България; Магистър по дентална медицина; Магистър по
Публична администрация със специализация „Здравен мениджмънт“)